

CONCEPT Schoolondersteuningsprofiel (SOP)
Muurhuizen
Versie: 24 maart 2024

Tijd voor jou; we bieden je de begeleiding die je nodig hebt

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Visie op ondersteuning	5
1.1 basisondersteuning en aanvullende (individuele) ondersteuning	5
1.2 Handelingsgericht werken	5
1.3 rol van ouders	6
2. Samenwerkingsverband	6
2.1 Samenwerkingsverband Eemland.....	6
2.2 Professionele momenten	6
3 Toelating	7
3.1 Toelating tot Muurhuizen vanaf de basisschool	7
3.2 Toelating via tussentijdse instroom	7
4 Basisondersteuning	9
4.1 Begeleiding vanaf de poort.....	9
4.2 Cultuur.....	9
4.2.1 Muurhuizenles	9
4.2.2 Didactisch Coachen	9
4.3 Veilige school	9
4.4 Klasgrootte.....	9
4.5 Mentoraat.....	10
4.6 Portfoliogesprekken	10
4.7 I-uren.....	10
4.8 Toetsbeleid.....	10
4.9 Voortgangstoetsen leerjaar 1 en 2	11
4.10 Studiemogelijkheden en rustige ruimte	11
4.11 Dyslexie	11
4.12 Dyscalculie.....	11
4.13 Pestpreventie	11
4.14 Gedrags-, aandachts-, ontwikkelingsstoornissen en leerproblemen.....	12
4.15 Persoonlijkheidsontwikkeling.....	12
4.16 Medisch handelen.....	12
5 Extra ondersteuning	13
5.1 Ondersteuningsteam	13
5.2 Toeleiding naar extra ondersteuning.....	13
5.3 Extra ondersteuning.....	13
5.3.1 Faalangstreductie	14
5.3.2 Rots en Water Verstevigen persoonlijkheid	14
5.3.3 RT – Rekenen.....	14

5.3.4 RT – Taal	14
5.3.5 Rustige werkplek	15
5.3.6 Vaardigheden	15
5.3.7 Planning.....	15
5.3.8 Handschriftlessen.....	15
5.3.9 Voorkomen van zittenblijven	15
5.3.10 Aanpassingen en hulpmiddelen.....	15
5.3.11 Complexe problematiek.....	16
6 Onderwijs en zorgtraject (O&ZT)	16
7 Externe ondersteuning.....	17
7.1 Samenwerkingspartners	17
8 Kwaliteitsbeleid.....	18
8.1 PDCA-cyclus.....	18
9. Bijlagen	19

Inleiding

Muurhuizen is een school waar leerlingen in een veilige omgeving het beste uit zichzelf halen. Naast het behalen van een diploma, leren we kennis en vaardigheden aan, waarmee de leerlingen een goede basis voor een kansrijke toekomst meekrijgen. Wij bieden ondersteuning aan, om leerlingen een bij hen zo passend mogelijk onderwijstraject te bieden. Die ondersteuning kan per leerling verschillen. Soms is ondersteuning nodig vanuit de belemmeringen die een leerling in zijn of haar ontwikkeling ervaart, maar soms ook door externe omstandigheden die van invloed zijn op een goede ontwikkeling. In dit schoolondersteuningsprofiel wordt op hoofdlijnen beschreven wat onze school aan ondersteuning biedt, waar wij de ondersteuning uit handen geven aan externe professionals, maar ook waar onze school geen adequaat antwoord heeft op een ondersteuningsbehoefte.

Veel aanvullende informatie is na te lezen op onze website: www.muurhuizen.nl

Daar waar 'hij' geschreven wordt, kan ook 'zij' of 'hen' gelezen worden. Bij 'ouders' worden ouders, verzorgers of andere opvoeders bedoeld.

1. Visie op ondersteuning

Muurhuizen is een open katholieke school, waar iedereen welkom is. De kernwaarden van onze school zijn: Persoonlijk, vertrouwen, toewijding, optimisme en thuisgevoel. We geven kansen, vanuit vertrouwen. We laten je voelen dat je waardevol bent en bieden de begeleiding die je nodig hebt.

Leerlingen zijn tot veel in staat. Daarom is de ondersteuning er steeds op gericht om de leerling zijn eigen kwaliteiten te leren ontdekken en te versterken, zodat hij zichzelf kan ontwikkelen. Onze ondersteuning richt zich op datgene wat een leerling nodig heeft om bij ons op school tot leren en ontwikkelen te komen. Het leren vindt vooral plaats in de lessen. Daarom streven we ernaar een leerling zoveel mogelijk in de klassensituatie te ondersteunen.

1.1 basisondersteuning en aanvullende (individuele) ondersteuning

We maken onderscheid tussen basisondersteuning en aanvullende (individuele) ondersteuning. Dit onderscheid wordt uitgelegd in hoofdstuk 3.

De mentor vormt de spil in ons onderwijs en onze begeleiding. Soms zal ondersteuning buiten de les plaats moeten vinden, ook dan blijft de mentor betrokken. Onze ondersteuning is er op gericht om een leerling door middel van begeleiding deel te laten nemen aan het reguliere primaire proces waarbij eventuele individuele ondersteuning kan worden afgebouwd.

In onze begeleiding, zowel in de basisondersteuning als in de individuele trajecten, maken we onderscheid tussen onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoeften van een leerling.

We gaan uit van relatief kleine stamgroepen en we hebben een basisles (de Muurhuizenles) waar afstemming op verschillende onderwijsbehoeften onderdeel is van de opzet. Daarmee kunnen we in onze basisondersteuning tegemoetkomen aan veel onderwijsbehoeften van leerlingen. Daarnaast worden mentoren ruim gefaciliteerd (t.o.v. andere scholen) in de tijd voor hun taak. Hierdoor hebben zij relatief veel tijd om de leerlingen en de groep als geheel te begeleiden.

1.2 Handelingsgericht werken

Handelingsgericht werken gaat uit van de aansluiting van de begeleiding en de interventies (het handelen) van de leerling, ouders, begeleiders en docenten op basis van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. Daarbij gaat het bewust niet om het diagnosticeren of medicaliseren maar om het achterhalen wat een leerling nodig heeft om tot leren te komen.

We werken volgens de principes van het handelingsgericht werken. Deze stoelt op zeven uitgangspunten:

- doelgericht;
- ondersteuning in wisselwerking en afstemming;
- de onderwijsbehoeften staan centraal;
- docenten maken het verschil en ouders doen er evenzeer toe;
- we steken in op de positieve aspecten van leerlingen, docenten en ouders;
- alle betrokkenen werken constructief samen;
- we werken systematisch en transparant.

Onze ondersteuning kent ook grenzen. Soms moeten we concluderen dat de problematiek de onderwijsondersteuning overstijgt of dat de ingezette ondersteuning niet tot een gewenste verbetering voor de leerling leidt. We zijn eerlijk en transparant als

onze school (tijdelijk) niet de juiste plek voor een leerling is, omdat wij geen adequate ondersteuning kunnen bieden.

1.3 rol van ouders

In het hele onderwijsproces en zeker ook in de begeleiding is de samenwerking tussen school, leerling en ouders van cruciaal belang. Samen streven we hetzelfde doel na, een passende plek waar de leerling zich kan ontwikkelen en tot leren komt en zo een diploma kan behalen. Daarin vervullen we allemaal een andere rol en hebben we andere kennis, ervaring en expertise en een andere invloed op het proces. Ouders hebben grote invloed op de ontwikkeling van hun kind. En daarmee ook op het leerproces. We betrekken ouders dus zoveel mogelijk bij het onderwijs. Wanneer er sprake is van aanvullende begeleiding gebeurt dit altijd in samenspraak met ouders en worden ouders ook betrokken bij het maken van afspraken en het bespreken van verwachtingen over de interventies, de rol van school, van het kind zelf en van de ouders zelf.

2. Samenwerkingsverband

2.1 Samenwerkingsverband Eemland

Onze school werkt binnen het samenwerkingsverband Eemland samen met de andere voortgezet onderwijs scholen in de regio Amersfoort. (Zie: <https://www.swveemland.nl/>) Het samenwerkingsverband ondersteunt scholen op verschillende manieren bij (complexe) ondersteuningsvragen. Zij doen dit door kennisoverdracht en advisering, maar geven bijvoorbeeld ook de toelaatbaarheidsverklaringen voor het voortgezet speciaal onderwijs af of kunnen extra geld of expertise beschikbaar stellen voor initiatieven met betrekking tot onderwijsondersteuning. Iedere school heeft een schoolondersteuningsprofiel en deelt deze met het samenwerkingsverband. Daarmee is duidelijk welke ondersteuning binnen de verschillende scholen in de regio Amersfoort aanwezig is en hoe scholen elkaar kunnen helpen en versterken bij ondersteuningsvragen.

2.2 Professionele momenten

De scholen binnen het samenwerkingsverband Eemland, werken met de methodiek van professionele momenten. Deze methode bestaat uit vier stappen, waarin de ondersteuning steeds intensiever wordt.

Het samenwerkingsverband omschrijft deze momenten als volgt:

- PM 0 is de fase waarin de ondersteuningsbehoefte van nieuw aangemelde leerlingen in beeld wordt gebracht. Rond de intake wordt bepaald of de school een passend onderwijsaanbod kan bieden en of voor deze leerling contact met het sociaal (wijk-)team van de gemeente wenselijk is.
- PM I is de fase waarin de basis leerlingbegeleiding plaatsvindt. De benodigde begeleiding wordt door docenten (en mentoren) geboden.
- PM II wordt doorgaans gevormd door de leerlingbespreking; leerlingen worden besproken door meerdere docenten tegelijk. Wanneer een leerling in PM I onvoldoende geholpen kan worden, wordt de situatie van een leerling besproken in PM II. PMI en PMII vormen samen het primaire proces; in PMIII en PMIV wordt aanvullende ondersteuning ingezet.

- PM III wordt doorgaans gevormd door het interne ondersteuningsteam. Dit overleg bestaat uit de interne specialisten uit de school, de ondersteuningscoördinator en de orthopedagoog en is bedoeld om leerlingen te bespreken voor wie meer hulp nodig is dan in PM I en PM II geboden kon worden dan wel toereikend bleek.
- PM IV wordt gevormd door een multidisciplinair ondersteuningsteam waarbij externe partners betrokken zijn.

Muurhuizen heeft deze momenten verder uitgewerkt naar de situatie binnen onze school. In bijlage 1 is hierover een infographic toegevoegd.

3 Toelating

3.1 Toelating tot Muurhuizen vanaf de basisschool

Om toegelaten te kunnen worden tot onze school:

- Heeft de basisschool een GL/TL, TL, TL/Havo of Havo advies gegeven.
- Heeft de leerling geen diagnose CD (Conduct Disorder/ antisociale gedragsstoornis), ODD (Oppositional Defiant Disorder) geen verslavingsproblematiek of ernstige problemen bij agressieregulatie. (Bij een vermoeden van genoemde gedragsstoornissen bepaalt onze orthopedagoog of aanvullend onderzoek en/of aanvullende afspraken nodig zijn);
- Is de leerling in staat om zich aan onze schoolregels te houden.
- Is de leerling in staat om om te gaan met de structuur van een middelbare school en een lesrooster waarbij de leerling elk lesuur te maken krijgt met wisselingen van docent en vak.
- Kunnen wij voldoen aan de ondersteuningsbehoefte(n) die een leerling heeft conform ons begeleidingsoverzicht (zie hoofdstuk 5).
- Kan de leerling zich binnen ons gebouw -eventueel met hulpmiddelen- verplaatsen en is in staat om -eventueel met hulpmiddelen- onderwijs te volgen;
- Staan de leerling en zijn ouders achter de visie, de kernwaarden en het beleid van onze school.

Als er meer leerlingen zijn aangemeld dan dat er plek is op onze school, volgen we de regels zoals deze binnen Amersfoort zijn afgesproken. Dan wordt er overgegaan tot loting. Broertjes of zusjes van leerlingen die bij ons op school zitten, hebben voorrang bij plaatsing als zij aan de toelatingseisen voldoen. Daarnaast is iedereen in de loting gelijk, zolang er voldaan wordt aan de toelatingseisen. De precieze procedure bij loting wordt jaarlijks op de website van onze school gepubliceerd.

Als een leerling niet geplaatst kan worden, dan verwijst onze school door naar een passende school. Daarbij kan de hulp van het samenwerkingsverband ingeroepen worden.

3.2 Toelating via tussentijdse instroom

Om toegelaten te kunnen worden vanuit een andere school voor voortgezet onderwijs:

- Moet er plek op onze school zijn in het betreffende leerjaar, Op de website is gedefinieerd hoeveel plekken wij hebben. Leerlingen van een andere school binnen Meerscholen hebben voorrang;

- Moet ons pta (programma van toetsing en afsluiting) aansluiten op de toetsen die een leerling al afgerond heeft en zijn eventuele 'reparaties' haalbaar voor leerling én medewerkers;
- Passen de ondersteuningsbehoeften van een leerling bij de dynamiek in een klas;
- Heeft de leerling een plaatsingsbewijs van de school van herkomst voor het betreffende leerjaar op vmbo-tl, vmbo-gl niveau of voor de havo, op havoniveau;
- Heeft de leerling geen diagnose CD (Conduct Disorder/ antisociale gedragsstoornis), ODD (Oppositional Defiant Disorder), geen verslavingsproblematiek of ernstige problemen bij agressieregulatie. (Bij een vermoeden van genoemde gedragsstoornissen bepaalt onze orthopedagoog of aanvullend onderzoek en/of aanvullende afspraken nodig zijn);
- Is de leerling in staat om om te gaan met de structuur van een middelbare school en een lesrooster waarbij de leerling elk lesuur te maken krijgt met wisselingen van docent en vak.
- Kunnen wij voldoen aan de ondersteuningsbehoefte(n) die een leerling heeft conform ons begeleidingsoverzicht (zie hoofdstuk 5).
- Kan de leerling zich binnen ons gebouw -eventueel met hulpmiddelen- verplaatsen en is in staat om -eventueel met hulpmiddelen- onderwijs te volgen;
- Staan de leerling en zijn ouders achter de visie, de kernwaarden en het beleid van onze school.

In het proces van zij-instroom is onze orthopedagoog altijd betrokken. Als een leerling niet geplaatst kan worden, dan verwijst onze school terug naar de school van herkomst. Bij leerlingen die tussentijds instromen vanuit het voortgezet speciaal onderwijs, volgt onze school naast de eigen voorwaarden ook de wet- en regelgeving die voor deze doelgroep geldt.

Capaciteit

- We hebben ook ruimte om individuele begeleiding te bieden aan leerlingen, maar deze ruimte is beperkt. De capaciteit is 2 á 3 leerlingen per klas wekelijks één uur extra te begeleiden tijdens hun schoolloopbaan (zie hoofdstuk 5.3.11).

4 Basisondersteuning

4.1 Begeleiding vanaf de poort

Alle leerlingen die aangemeld zijn vanaf de basisschool worden in onze aannamescommissie besproken. De aannamescoördinator en de orthopedagogen zijn betrokken. Zij bepalen of aanvullende informatie nodig is en waar tijdens de warme overdracht van de basisschool naar onze school op doorgevraagd moet worden. De afdelingsleider leerlingzaken onderbouw is eindverantwoordelijk voor het proces. Leerlingen die een extra ondersteuningsbehoefte hebben worden ook besproken en bepaald wordt hoe deze leerlingen bij de start van het schooljaar de juiste ondersteuning kunnen krijgen. Dit ondersteuningsplan wordt besproken met de ouders. Dit kan een handelingsplan zijn of een ontwikkelingsperspectiefplan (opp). Voor tussentijdse instroom geldt op hoofdlijnen dezelfde weg, maar is de afdelingsleider van het betreffende leerjaar betrokken, samen met onze orthopedagoog.

4.2 Cultuur

Op Muurhuizen maken we "tijd voor jou". De leerling krijgt de tijd zich te ontwikkelen, om te ontdekken wie hij is en wat hij kan. We geloven dat je van fouten kunt leren en daarom mag je bij ons op school regelmatig iets herkansen. We hebben oog voor elkaar en creëren een thuisgevoel. We werken vol toewijding samen in de begeleiding van onze leerling. We hebben aandacht en respect voor elkaar en brengen dat ook over op onze leerlingen. Signalen of ervaren belemmeringen bespreekbaar maken, helpt om een leerling zich prettig te laten voelen, daarom moedigen we leerlingen én medewerkers aan om zaken snel bespreekbaar te maken op een open en opbouwende manier. Welkom voelen, geven we vorm door oog te hebben voor positief gedrag en voor de eigenheid van een leerling. Leerlingen mogen zichzelf zijn en krijgen de ruimte om grenzen te ervaren. Het benoemen van positief gedrag en het op een vriendelijke, maar duidelijke manier afwijzen van ongewenst gedrag helpt leerlingen om zich thuis te voelen op onze school. We geven uitleg aan ongewenst gedrag en proberen leerlingen te laten ervaren wat het effect van zowel gewenst als ongewenst gedrag is.

4.2.1 Muurhuizenles

Op Muurhuizen hebben we uiteengezet waar een les aan moet voldoen. Het uiteenzetten in het SOP is te uitgebreid, daarom de link naar het format van de Muurhuizenles. Met deze basisles geven we invulling aan de afstemming op verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen.

[Mavo Muurhuizen Intranet Personeel - 220807 Opzet Muurhuizenles.pdf - Alle documenten \(sharepoint.com\)](#)

4.2.2 Didactisch Coachen

Onze school werkt vanuit de methode van het didactisch coachen. Medewerkers worden hierin geschoold en regelmatig wordt deze kennis opgefrist. Over deze methode kunt u hier meer informatie vinden: <https://www.didactischcoachen.nl/didactisch-coachen>

4.3 Veilige school

Onze cultuur draagt bij aan een veilige school. Daarnaast zijn onze leef- en gedragsregels duidelijk en positief geformuleerd. Wij volgen de richtlijnen van de gezonde school, waar sociale veiligheid onderdeel van is.

[\(https://www.gezondeschool.nl/\)](https://www.gezondeschool.nl/)

Ons schoolveiligheidsplan beschrijft hoe we onze school veilig houden. Dit plan is via ons algemene mailadres op te vragen.

4.4 Klasgrootte

In de onderbouw hebben we een gemiddelde klasgrootte van 22 leerlingen en in de bovenbouw hebben we stamgroepen van gemiddeld 25 leerlingen. De splitsingsfactor

voor een clustergroep is 28 leerlingen. Omdat leerlingen in de bovenbouw een vakkenpakket volgen, kan de klasgrootte per les variëren.

4.5 Mentoraat

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor de leerling en zijn ouders. De mentor onderhoudt ook het contact met de aan de leerling lesgevende docenten. Op die manier is er een eenduidig zicht op de leerling.

Mentoren zijn docenten van onze school, die een training hebben gevolgd, zodat zij de begeleiding kunnen bieden die van een mentor verwacht wordt. Zij geven mentorlessen waarin groepsvorming, sociale vaardigheden en welbevinden aan bod komen. Leerlingen kunnen hun mentor benaderen als ze belemmeringen in welke zin dan ook ervaren. Mentoren monitoren de leerling en de klas continu, ondersteunen leerlingen in de lessituatie en zullen bij verontrustende signalen dit bespreken met de leerling. Als dit nodig is, nemen zij contact op met ouders/verzorgers en volgen de stappen van de professionele momenten. Binnen de privacy wet- en regelgeving registreren ze in ons leerlingvolgsysteem Magister relevante informatie rondom een leerling, die van belang is om het onderwijs goed vorm te geven. Onze visie en werkwijze t.a.v. mentoraat is vastgelegd in een apart beleidsplan.

4.6 Portfoliogesprekken

Leerlingen worden bij ons op school direct betrokken bij hun leerproces. Ze leren kijken naar hun eigen prestaties, hun welbevinden, hun werkhouding en hun toekomstplannen. Leren leren, leren kiezen en leren leven zijn onderdelen waar binnen de (mentor)les aandacht aan gegeven wordt. Binnen de portfoliogesprekken vertellen de leerlingen hierover aan de hand van een presentatie aan hun mentor en aan hun ouders. Hier volgt een plan van aanpak uit -dat de leerling zelf verwoord- voor de volgende periode. Dit plan biedt de basis voor een volgend portfoliogesprek. Er zijn meerdere portfoliogesprekken per jaar.

4.7 I-uren

Leerlingen die extra aandacht nodig hebben bij een bepaald vak, kunnen het i-uur bezoeken. Dit zijn ingeroosterde uren in de ochtend, waarbij een leerling naar vakdocent kan gaan voor extra ondersteuning, maar ook een andere vakdocent kan bezoeken. Leerlingen kunnen hier vrijwillig heen gaan, maar kunnen ook door de docent uitgenodigd worden om te komen.

4.8 Toetsbeleid

Onze toetsvisie en toetsbeleid zijn in een apart beleidsplan verder uitgewerkt. Hieronder staan de hoofdlijnen beschreven.

Vanuit ons toetsbeleid kunnen de leerlingen het volgende verwachten:

- In de onderbouw kunnen leerlingen de meeste toetsen herkansen;

- In de bovenbouw volgen we het PTA, waar de herkansingsmogelijkheden aangegeven zijn;
- Iedere leerling krijgt tijdens het leerproces voortdurend feedback, zodat de leerling weet waar hij staat en wat hij nog moet ondernemen;
- De leerling krijgt inzichtelijk (d.m.v. RTTI) waar de leerling goed in is en wat de leerling nog kan verbeteren;
- De leerling krijgt in de bovenbouw toetsweken, zodat de leerling leert grotere hoeveelheden lesstof te verwerken en zich leert te concentreren op een langere toets. Zo bereidt hij zich voor op de examens;
- De leerlingen uit de bovenbouw kunnen door het PTA hun toetsen vooruitplannen.

4.9 Voortgangstoetsen leerjaar 1 en 2

In leerjaar 1 en 2 worden voortgangstoetsen afgenomen. Hierbij toetsen we

- Nederlands woordenschat
- Nederlands begrijpend lezen
- Engels woordenschat
- Engels begrijpend lezen
- Rekenen/ Wiskunde
- Evt. studievaardigheden

We gebruiken hiervoor CITO toetsen die bij het betreffende leerjaar passen. Dankzij deze toetsen kunnen we bepalen hoe een leerling zich ontwikkelt op deze vakgebieden. We kunnen daarmee eventuele achterstanden sneller signaleren en daar een aanpak op formuleren. Ook geeft het handvatten om interventies op klas- of leerjaarniveau door te voeren bij gezamenlijke achterstanden.

4.10 Studiemogelijkheden en rustige ruimte

Onze school beschikt over een 'huiskamer'. Wanneer de mentor een aanvraag bij de ondersteuning doet kan de leerling toegang krijgen tot deze ruimte. Deze ruimte is prikkelarm en huiselijk ingericht. Leerlingen worden gestimuleerd om zelf zorg te dragen voor een goed gebruik hiervan.

In de aula zijn (trein)zitjes neergezet, waar leerlingen kunnen werken of met elkaar kunnen overleggen. Ook op de eerste verdieping is zo'n plek ingericht. Dit noemen we het studieplein.

4.11 Dyslexie

Wij begeleiden leerlingen met dyslexie volgens ons dyslexieprotocol. Afhankelijk van de problemen die een leerling ervaart door zijn dyslexie, bieden we passende ondersteuning. We kiezen ervoor om niet alle leerlingen met dyslexie meteen eenzelfde aanbod te geven, maar voor maatwerk te kiezen. Het is belangrijk dat leerlingen ervaren dat dyslexie een blijvend probleem is, waarmee ze op positieve manier moeten leren omgaan. In ons protocol staat ook beschreven hoe we omgaan met leerlingen waarbij een vermoeden van dyslexie is. Het protocol staat op onze website.

4.12 Dyscalculie

Leerlingen met dyscalculie bieden we extra ondersteuning als hun dyscalculie een belemmering vormt. Hierbij kunnen we verschillende keuzes maken. Deze keuzes worden door de mentor met de leerling en onze ondersteuningscoördinator besproken, voor ze ingezet worden. We kiezen ervoor om niet alle leerlingen met dyscalculie meteen eenzelfde aanbod te geven, maar voor maatwerk te kiezen. Het is belangrijk dat leerlingen ervaren dat dyscalculie een blijvend probleem is, waarmee ze op positieve manier moeten leren omgaan.

4.13 Pestpreventie

Muurhuizen heeft een actief anti-pestbeleid, dat op onze website gepubliceerd is. Leerlingen worden snel aangesproken op mogelijk pestgedrag en ook in de klas wordt

regelmatig stilgestaan bij gedrag dat kan uitmonden in pesten. Daarnaast wordt ondersteunend gedrag gestimuleerd.

Bij het tegengaan van pestgedrag gebruiken wij de methode No Blame. Binnen onze school zijn er experts die samen met de mentoren de methode inzetten.

4.14 Gedrags-, aandachts-, ontwikkelingsstoornissen en leerproblemen

Onze docenten hebben kennis van de meest voorkomende gedrags-, aandachts- en ontwikkelingsstoornissen en leerproblemen. Ze weten op hoofdlijnen hoe ze deze leerlingen kunnen begeleiden binnen de klassensituatie en in de vrije momenten. Hierbij valt te denken aan leerlingen met ADHD, ADD en ASS, maar ook dyslexie en dyscalculie.

4.15 Persoonlijkheidsontwikkeling

Onze school heeft binnen het lesaanbod aandacht voor de persoonlijkheidsontwikkeling. Daarbij komt ook de seksuele ontwikkeling aan bod en de thema's die bij seksuele diversiteit horen. We stimuleren leerlingen om zichzelf tot sterke mensen tot ontwikkelen die keuzes durven te maken op basis van hun eigen opvattingen en gevoelens.

4.16 Medisch handelen

Medewerkers voeren geen voorbehouden medische handelingen uit. Daar waar nodig wordt eerste hulp geboden en adequate hulpverlening ingeroepen. Hierbij volgen we ons Arbobeleid. Als een voorbehouden medische handeling nodig is om onderwijs te kunnen volgen, dan wordt vooraf door school samen met de ouders naar een passende en binnen de wet- en regelgeving haalbare oplossing gezocht. Ouders tekenen hier een verklaring voor.

5 Extra ondersteuning

5.1 Ondersteuningsteam

Ons ondersteuningsteam bestaat uit een ondersteuningscoördinator, twee orthopedagogen en specialisten die verschillende interventie kunnen verrichten. De ondersteuningsspecialisten hebben zich bekwaamd in het bieden van extra ondersteuning en zich op deelonderwerpen verder in specifieke problematiek verdiept. Zij kunnen ondersteuning bieden als de basisondersteuning niet toereikend is.

De ondersteuning richt zich op hoofdlijnen op vier gebieden:

- **Probleemanalyse:** Wat is er aan de hand? Waardoor ontstaan de belemmeringen? Om welke expertise moet er mogelijk gevraagd worden? Welke ondersteuning/interventie is waarschijnlijk nodig? (aanvraagondersteuning)
- **Advisering en kennisdeling:** Welke begeleiding kan een docent, mentor of medewerker in het algemeen inzetten en wat heeft hij daar aan kennis en vaardigheden voor nodig? Welke hulpmiddelen zijn in te zetten? Wat kan de thuissituatie aan ondersteuning bieden en welke handvatten zijn daarbij in te zetten?
- **Directe ondersteuning:** Aan de hand van een duidelijke doelstelling en een handelingsplan of ontwikkelperspectiefplan volgt een passende begeleiding door een interventie in te zetten. Dit kan bestaan uit één op één begeleiding, het oefenen van situaties uit en in de praktijk, het volgen van groepsbijeenkomsten met leerlingen met eenzelfde problematiek. Het plan wordt regelmatig geëvalueerd volgens de afgesproken PDCA-cyclus zoals omschreven in de professionele momenten.
- **Doorgeleiding:** Adviseren van de leerling en de ouders met betrekking tot gespecialiseerde ondersteuning, die buiten de onderwijsbegeleiding valt. Denk aan: GGD, huisarts, wijkteam, etc.

Het ondersteuningsteam kan gerichte interventie inzetten om de leerling verder te helpen. Mochten wij niet de juiste expertise in huis hebben, dan kunnen we onze ketenpartners/externe samenwerkingspartners benaderen.

De ondersteuning is altijd gericht op een passende en snelle terugkeer naar de basisondersteuning of we verwijzen door naar (externe) specialisten.

5.2 Toeleiding naar extra ondersteuning

Extra ondersteuning kan geboden worden, eventueel direct na aanname bij ons op school. In het aannametraject is de extra ondersteuning al in beeld gebracht en is een handelingsplan of ontwikkelperspectiefplan opgesteld.

Als een leerling gestart is zonder extra ondersteuning, dan verloopt de toeleiding via de mentor. Een leerling wordt door de mentor aangemeld bij het ondersteuningsteam. Het team beoordeelt de ondersteuningsvraag en verzamelt eventueel extra informatie. In dit traject zijn de leerling en de ouders altijd betrokken. Als er in de basisondersteuning nog ondersteuningsmogelijkheden zijn, dan heeft het onze voorkeur om de ondersteuning daar te laten. Mentoren volgen een stappenplan (de Professionele Momenten, zie bijlage 1), dat ervoor zorgt dat ondersteuning effectief ingezet kan worden op basis van relevante gegevens en in samenspraak met alle betrokkenen.

Afhankelijk van de ondersteuningsvraag wordt een plan opgesteld, besproken met de leerling en de ouders en daarna uitgevoerd. Een plan wordt ook weer met de leerling en zijn ouders door een ondersteuning specialist afgesloten.

Wij volgen hierin de professionele momenten en de uitgangspunten van het handelingsgericht werken.

5.3 Extra ondersteuning

De interventies, die wij in de extra ondersteuning kunnen inzetten, zullen in dit hoofdstuk uiteengezet worden. Al deze aanvragen lopen via het ondersteuningsteam.

5.3.1 Faalangstreductie

Leerlingen met faalangst kunnen deelnemen aan een faalangstreductie training. Deze wordt groepsgewijs aangeboden onder begeleiding van een ondersteuningsmedewerker. Faalangst wordt vaak al gezien in de lessen of door de leerling zelf aangegeven, maar signalen kunnen ook vanuit een test of een vragenlijst naar het welbevinden naar voren komen.

5.3.2 Rots en Water Verstevigen persoonlijkheid

Rots en water is een psycho-motorische methode om de deelnemer te helpen bij het ontwikkelen van zelfvertrouwen, aangeven van grenzen en leren herkennen van grenzen. Rots en water kan ook worden ingezet als groepsinterventie.

5.3.3 RT – Rekenen

Leerlingen die moeite hebben rekenen kunnen begeleiding krijgen. In deze bijlessen zal de rekencoach de ondersteuning uitzetten waar de leerlingen gebruik van kunnen maken. Denk aan: extra handvaten aanleren om toe te passen, extra tijd tijdens toetsen en het gebruik van een rekenmachine ten alle tijden toestaan.

Mocht het vermoeden van dyscalculie of ernstige rekenproblematiek later naar voren komen, dan kan de rekencoach een screening afnemen. Hiervoor worden minimaal 5 RT-leslessen rekenen gevolgd.

5.3.4 RT – Taal

De RT taal is opgedeeld in drie verschillende interventietrajecten.

5.3.4.1 Leesclub

De insteek bij de leesclub is om bij leerlingen hun woordenschat te vergroten, beter te leren lezen en meer leesplezier te geven. Dit moet ervoor zorgen dat leerlingen beter gaan lezen en dat dit invloed heeft op het succesvol volgen van schoolvakken en later in de maatschappij.

De insteek van de leesclub is om met een groep leerlingen samen een boek te lezen en daar maken de leerlingen voor elke bijeenkomst een opdracht bij. In de bijeenkomst wordt deze besproken. Daarnaast wordt ook het gelezen deel besproken, zodat iedereen het boek snapt en kan analyseren. Dit is een traject van 6 weken.

5.3.4.2 Leesvaardigheid les

Verbeteren van de leesvaardigheid gebeurt door een interventie van 6 weken om bij leerlingen hun woordenschat te vergroten, beter te leren lezen en meer leesplezier te geven. Dit moet ervoor zorgen dat leerlingen beter gaan lezen en dat dit invloed heeft op het succesvol volgen van schoolvakken en later in de maatschappij.

Er worden buitenschoolse leesvaardigheidslessen aangeboden waar de leerling vrijwillig bij wil aansluiten. Ze worden meegenomen in het zakelijk lezen aan de hand van de sleutels voor effectief lezen¹. Elke serie staat een onderwerp centraal waaraan de teksten gekoppeld worden. Specifiek onderdeel van de lessenserie zijn de cognitieve en metacognitieve leerstrategieën die leerlingen in het vmbo in het algemeen weinig meekrijgen.

5.3.4.3 NT2

De afkorting NT2 staat voor Nederlands als Tweede Taal. We bieden voor leerlingen waar thuis een andere taal wordt gesproken, een onderzoek en aangepaste lessen. Deze leerlingen krijgen een uitgebreid taalonderzoek en zullen deelnemen aan specifieke NT2-leslessen, met als doel het versterken van hun taalvaardigheden. Via het taalonderzoek wordt nagegaan waar de individuele behoeften, binnen de Nederlandse taal, liggen voor de leerling. Deze tests helpen om te inventariseren welke aspecten van de taal extra aandacht vereisen, zodat er een gepersonaliseerd plan kan worden opgesteld. De

onderzoeken en lessen worden uitgevoerd door een docent Nederlands, die ook logopedist is.

5.3.5 Rustige werkplek

Voor leerlingen die gemotiveerd zijn en behoefte hebben aan een huiswerkplek kunnen onder begeleiding hun huiswerk maken. De begeleiding zorgt voor de rust, maar geeft geen vakinhoudelijke kennis.

5.3.6 Vaardigheden

In groepsverband gaan leerlingen voor een periode van 6 weken aan de slag met algemene vaardigheden. Deze vaardigheden zijn erop gericht om leerlingen zelfstandig te leren werken en daarmee leerproblemen te verminderen.

Vaardigheden: Leren plannen met behulp van de Scrum-methodiek, hoe leer je voor een vak? (hoe kun je het beste lesstof in je opnemen en toepassen), samenvatten en het maken van verslagen/dossiers/praktische opdrachten.

5.3.7 Planning

Aan de hand van de "Plenda" leren leerlingen plannen. Leerlingen gaan 2x in de week naar de specialist om de planning te bespreken. Hierbij zal worden besproken of een leerling zich aan de planning heeft gehouden, welke verbeterpunten er zijn en daarna de komende periode inplannen. Hierbij zal steeds meer zelfstandigheid van een leerling verwacht worden.

Ook het volgen van i-uren en het inhalen van toetsen zal gespreksonderwerp zijn in deze gesprekken. Hiervoor zullen ook de behaalde resultaten van de leerling bekeken worden en zal dit in samenspraak met de vakdocent worden ingepland.

5.3.8 Handschriftlessen

Wanneer de leerlingen een moeilijk leesbaar handschrift hebben kunnen ze hierin getraind worden. Dit kan leiden tot betere toets resultaten. Gedurende 6 weken zullen de leerlingen wekelijks getraind worden.

5.3.9 Voorkomen van zittenblijven

Aan het begin van het schooljaar wordt er een bijspijkerprogramma aangeboden voor verschillende vakken. In dit programma worden de vaardigheden herhaalt die voor dat vak belangrijk zijn. Het gaat hier dus niet om vakinhoudelijke kennis. Dit gebeurt in de periode meteen na de zomervakantie om de leerlingen een goede start te laten maken. De leerlingen die hiervoor in aanmerking komen zijn de leerlingen die de motivatie hebben voor het vak, maar extra uitleg nodig hebben. De leerlingen worden in de overgangvergadering van klas 1 naar klas 2 besproken. Ouders worden hiervan op de hoogte gebracht en alleen met toestemming van de ouders hoeft een leerling niet deel te nemen.

5.3.10 Aanpassingen en hulpmiddelen

In overleg met de leerling, de ouders en externe begeleidingsdiensten, kan bepaald worden welke aanpassingen en/of hulpmiddelen nodig zijn om goed onderwijs te kunnen volgen. Dit is individueel gericht.

Bij leerlingen met een auditieve belemmering, valt te denken aan een gehoorondersteuning waarbij de docent een microfoon draagt. Ook kunnen oplossingen gevonden worden in het wat eerder mogen verlaten van de les om in een rustige gang naar het volgende lokaal te gaan.

Bij leerlingen met visuele beperkingen, proberen we samen met hen een oplossing te vinden hoe we het onderwijs het beste kunnen inrichten.

Onze school beschikt over een kleine personenlift.

5.3.11 Complexe problematiek

Wanneer de problematiek complex is en de bovenstaande interventie niet toereikend zijn voor de leerling kan er gekozen worden voor een individueel traject. De orthopedagoog (1,2 fte), onderwijs specialistische jeugdhulp (OSJ'er) (0,8 fte) of gespecialiseerde pedagoog (0,18 fte) kan samen met de mentor gaan kijken naar de interne begeleiding om een leerling verder te helpen in zijn schoolprogramma. Hiervoor zal er een handelingsplan of OPP worden opgesteld en 6 wekelijks geëvalueerd worden. Er is dan één uur extra begeleiding per week voor de leerling. We hebben dan de capaciteit voor 2 á 3 leerlingen per klas uitgaande van 26 klassen (2x havo, 20x mavo)

6 Onderwijs en zorgtraject (O&ZT)

Het onderwijs-zorg traject betreft een maatwerktraject voor de leerling met internaliserende gedragsproblematiek. Hierbij wordt rekening gehouden met de (tijdelijke) belastbaarheid van de leerling wat betreft het volgen van onderwijs in een reguliere klassensetting. De leerling volgt onderwijs in de reguliere klas op Muurhuizen of in de onderwijs-zorgklas. Er wordt gestreefd naar een zo veel mogelijke deelname aan de reguliere onderwijssetting. Daarnaast zal de leerling behandeling volgen in samenwerking met Maya. Er zal een analyse worden gemaakt ('laagdrempelige' diagnostiek) voor een passende behandeling.

Gedurende vier dagen is er begeleiding aanwezig in lokaal 1.08 (indien nodig een aparte ingang). Dit lokaal dat is ingericht voor een balans tussen ontspanning, prikkelverwerking en leren. De medewerker/begeleider is van 9.00 uur tot 14.30 uur beschikbaar voor de leerlingen. De dag start met een check-in en eindigt met een check-out. De leerling bespreekt steeds wat de plannen zijn voor de dag/week. De begeleiding heeft veel afstemming met leerling, ouders, docenten, orthopedagogen en externe behandelaar.

Voorwaarden:

- De leerling heeft ouders/ verzorgers die achter het traject staan en de samenwerking aangaan. Met elkaar wordt gewerkt aan een plan met doelen, wat iedere 6 weken geëvalueerd wordt.
- De leerling heeft internaliserende problematiek.
- De leerling staat al ingeschreven op Muurhuizen en heeft al een OPP dat onvoldoende resultaat heeft opgeleverd.
- De leerling heeft bij de start perspectief op gedeeltelijke/volledige deelname in onderwijs.
- Er wordt samengewerkt met de hulpverlening.

7 Externe ondersteuning

7.1 Samenwerkingspartners

Onze school werkt samen met verschillende externe organisatie. Wij gebruiken onze partners voor advies en kennisdeling. Daarnaast kunnen sommige partners ook direct ondersteuning binnen school bieden.

Onze belangrijkste partners zijn:

- Samenwerkingsverband Eemland en het daarbij horende Zorgplatform
- GGD Utrecht, die ook de school-/ jeugdarts en de schoolverpleegkundige ter beschikking stelt
- Wijkteam Amersfoort
- De brugfunctionaris
- In de Buurt033 Amersfoort
- Ambulante begeleiding de Kleine Prins
- Leerplicht Amersfoort
- Politie Amersfoort

Daarnaast hebben wij regelmatig contact met onder andere:

- Sovee
- Bartimeus
- Kentalis
- Visio
- Jellinek
- Met Maya

8 Kwaliteitsbeleid

8.1 PDCA-cyclus

Ieder jaar wordt het ondersteuningsbeleid van onze school geactualiseerd aan de hand van een evaluatie. Deze evaluatie wordt naast de uitgangspunten van het beleid gevoed door beschikbare data.

Data die we onder andere gebruiken zijn:

- De relevante items uit de tevredenheidsonderzoeken van leerlingen en ouders;
- Het aantal leerlingen dat van extra ondersteuning gebruik heeft gemaakt, afgezet tegen voorgaande jaren;
- Het aantal succesvol afgesloten handelingsplannen en de daarbij horende eindevaluatie;
- Het aantal niet succesvol afgesloten handelingsplannen en de reden daarvan;
- Zelfevaluatie van de ondersteuningsmedewerkers op hun 'caseload' aan de hand van de handelingsplannen en hun verbeter suggesties;
- De gezondheidsmonitor vanuit de GGD;
- De ontwikkeling van leerlingen op de basisvaardigheden rekenen en taal gemeten via CITO 1 en 2;
- De analyse van het type ondersteuningsaanvraag en de hulpvraag.

9. Bijlagen

Bijlage 1.

Een steuntje in de rug

Om onze leerlingen zo goed mogelijk te ondersteunen wanneer zij dit nodig hebben, is het belangrijk dat de **Professionele Momenten** goed worden doorlopen. Dat vraagt om heldere afspraken over wie wat doet. In deze infographic beschrijven we de stappen die voor jou als mentor belangrijk zijn om te doorlopen.

PM 00 | Ortho aan de poort

Vaardat een leerling bij ons start verzamelen we informatie tijdens een **intakegesprek** met de basisschoolleerkracht. Zijn er vragen? Dan wordt de **intakecoördinator** of **orthopedagoog** ingeschakeld. Daarna wordt bepaald of en welke **ondersteuning** de leerling nodig heeft.

PM 01 | Mentor

Als mentor ben je de spin in het web. Ontvang je zelf of van docenten **zorgelijke signalen** over een mentorleerling, dan is het belangrijk om de volgende interventies te doen:

Leg elke stap goed vast in Magister!

Go in gesprek met de mentorleerling

Go in gesprek met de mentorleerling en de ouders

Verzamel informatie bij alle lesgevende docenten

Vraag advies aan het ondersteuningsteam

PM 02 | Mentor (vervolg)

Als laatste interventie organiseer je een leerlingbespreking met alle **lesgevende docenten**. Verwerk de uitkomst daarna in **Magister**.

Wanneer de leerling geen stappen vooruit maakt, vraag je ondersteuning aan door het **formulier 'aanvraag ondersteuning'** in te vullen. Onderbouw de aanvraag met informatie uit **PM 1 en 2**. Sla het document daarna op in **Magister**.

PM 03 | Ondersteuningsteam

De ondersteuningscoördinator en orthopedagogen bespreken jouw ondersteuningsaanvraag. Hieruit volgt één van de volgende drie besluiten:

- Handvatten aanreiken voor mentor en lesgevende docenten
- Raadplegen externe ketenpartners
- Inzet ondersteuningstraject

PM 04 | Ketenpartners

Als het nodig is, brengt het ondersteuningsteam de leerling in bij de ketenpartners. Vanuit hier wordt advies gegeven. Je kunt een aanvraag voor een **Toelaatbaarheidsverklaring (TLV)** doen voor een gepaste school binnen het speciaal onderwijs gedaan moet worden.

Dossievorming in Magister is noodzakelijk.

Aandacht voor ontwikkeling

Muurhuizen is een school die gericht is op het ontdekken en ontwikkelen van talenten. Daarom is het onze gezamenlijke verantwoordelijkheid om elke leerling zo goed mogelijk te ondersteunen in zijn of haar ontwikkeling. Hierin staat de behoefte van de leerling altijd centraal.